

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора, професорка

Майя ЄРМОЛАЄВА

2024 р.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ ДО АСПІРАНТУРИ**

Галузь знань:
Спеціальність:
Рівень вищої освіти:

22 Охорона здоров'я
222 Медицина
третій (освітньо-науковий)

Лиман 2024

Програма обговорена і ухвалена на засіданні приймальної комісії Донецького національного медичного університету (Протокол №_5_від «_27_» червня 2024 р.)

ЗМІСТ

ЗМІСТ	3
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
КРИТЕРІЇ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ..	6
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ	10
ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	26

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти є аспірантура закладу вищої освіти (наукової установи) за очною (денною, вечірньою) або заочною формою навчання.

Доктор філософії — це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра (або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста). Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти (наукової установи) в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Підготовка в аспірантурі передбачає виконання особою відповідної освітньо-наукової програми за певною спеціальністю та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей.

ДНМУ здійснює прийом до аспірантури на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальностями 222 Медицина, відповідно до ліцензії на надання освітніх послуг на третьому (освітньо-науковому) рівні.

Для здобуття ступеня доктора філософії на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) з відповідної спеціальності та мають сертифікат лікаря-спеціаліста за спеціальністю, що відповідає спеціальності аспірантури.

Прийом документів для вступу в аспірантуру здійснюється на конкурсних засадах після оголошення конкурсу в засобах масової інформації та на офіційному вебсайті ДНМУ. До вступних випробувань допускаються вступники, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи.

При вступі до аспірантури за спеціальністю 222 Медицина вступники повинні добре володіти базовими знаннями з усіх розділів стоматології. Метою вступних випробувань до аспірантури є визначення рівня готовності вступника до виконання науково-дослідної роботи. Зміст програми вступних випробувань охоплює весь обсяг теоретичних знань, умінь і практичних навичок, необхідних для виконання науково-дослідної роботи. У програмі надано перелік питань, список рекомендованої літератури. Оцінювання результату вступного випробування здійснюється за 200-бальною шкалою.

Частиною вступних випробувань, відповідно до Правил прийому до аспірантури, є презентація дослідницьких пропозицій чи досягнень вступників. Вимоги до оформлення, представлення й оцінювання презентації дослідницьких

пропозицій чи досягнень вступників затверджені в «Положенні про порядок оформлення й оцінювання презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень вступників до аспірантури Донецького національного медичного університету».

КРИТЕРІЙ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ

Вступні випробування проводяться в усній формі (співбесіда), результат заноситься у протокол засідання екзаменаційної комісії. Вступники до аспірантури складають іспит зі спеціальності 222 Медицина (в обсязі програми підготовки магістра або спеціаліста).

Вступник повинен дати відповідь на питання, відповідно до програми вступних випробувань (співбесіди) за спеціальністю, правильно сформулювати відповіді на задані запитання, ґрунтовно дати пояснення щодо основних засад спеціальності. Кожен екзаменаційний білет містить 4 (чотири) основних питання. Екзаменаційна комісія має право задати ще 2 (два) додаткових питання. Кожна відповідь оцінюється від 0 до 40 балів, після чого розраховується середня кількість балів за відповіді на запитання (від 0 до 40 балів).

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ

Кількість балів	Вимоги до рівня знань
31-40	Вступник володіє глибокими й міцними знаннями, дає ґрунтовну відповідь на поставлене питання, висловлює власну позицію і переконливо її аргументує, самостійно оцінює джерела інформації, що стосуються питання, вміє узагальнити поданий матеріал: розкриті і точно вжиті основні поняття; сутність питань розкрито повно, розгорнуто, логічно; використані приклади, що ілюструють теоретичні положення; представлені різні точки зору на проблему; відповіді обґрунтовані та послідовні.
21-30	Вступник вільно викладає зміст питання, поставленого екзаменатором, застосовуючи необхідну термінологію та нормативно-правову базу, робить аргументовані висновки: розкриті основні поняття; сутність питань розкрито повно, логічно; використані приклади, що ілюструють теоретичні положення; представлені різні точки зору на проблему; відповіді обґрунтовані та послідовні.

11-20	Вступник частково володіє змістом питання і використовує знання за аналогією, може порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію: розкрита тільки менша частина основних понять; не точно використані основні категорії і поняття; не повно дані відповіді за змістом питань; не наведено приклади, які б ілюстрували теоретичні положення; діалог з екзаменатором не вийшов; виникли проблеми в обґрунтуванні висновків, аргументацій; немає відповіді на більшість уточнюючих питань.
1-10	Вступник може на рівні “так-ні” відтворити кілька термінів із обсягу питання, обрати правильний варіант відповіді з двох запропонованих: не розкрито жодне з основних понять; не дані основні визначення категорій і понять дисципліни; допущені суттєві неточності і помилки при викладі матеріалу.

Вступник повинен презентувати дослідницьку пропозицію чи досягнення за певною формою, прописаною в «Положенні про порядок оформлення й оцінювання презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень вступників до аспірантури Донецького національного медичного університету». Ця частина іспиту оцінюється загалом від 0 до 60 балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ ЧИ ДОСЯГНЕНЬ

Елементи оцінювання	Максимальний бал
- наукове обґрунтування актуальності роботи	10
- уміння аналізувати та систематизувати наукові джерела	10
- відповідність мети та завдань темі дисертаційного дослідження	10
- володіння дослідницькими методами	10
- представлення наукових здобутків	10
- коректність висновків	10

Вступник презентує наукові досягнення (публікації), які відповідають темі дослідницьких пропозицій. Ця частина іспиту оцінюється від 0 до 100 балів.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ
(ПУБЛІКАЦІЙ), ЯКІ ВІДПОВІДАЮТЬ ТЕМІ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ
ПРОПОЗИЦІЇ**

Вид досягнення *	Бали за кожну публікацію	Наукові досягнення вступника	
		Кількість	Загальний бал
Стаття у періодичному науковому виданні, яке проіндексоване у базі даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, або яке віднесене до першого-третього кuartилів за класифікацією SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports (Q1-Q3)	20		
Стаття у науковому фаховому виданні, яка на дату її опублікування внесена до Переліку наукових фахових видань України	12		
Патент	20 (на винахід) 8 (на корисну модель)		
Тези доповідей	8(тези закордонного форуму) 4(тези вітчизняного форуму)		
Всього			0-100

* – якщо кількість співавторів (разом із вступником) становить більш як дві особи, то зараховується 0,5 публікації

Оцінювання результатів вступних випробувань здійснюється за 200-бальною шкалою, як сума балів за співбесіду, презентацію дослідницької пропозиції чи досягнень та презентації наукових досягнень.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ

ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА

1. Артеріальна гіпертензія. Лікування відповідно до ESC 2023. Стандарти невідкладного лікування на догоспітальному та госпітальному етапі гіпертонічного кризу залежно від виду та характеру ураження органів-мішеней.
2. ІХС. Стабільна стенокардія. Класифікація. Диференціально - діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Сучасні підходи до менеджменту пацієнтів із стабільними формами ІХС
3. Стандарти невідкладного лікування на догоспітальному та госпітальному етапах пацієнтів з симптомами ГКС.
4. Фібриляція/тріпотіння передсердь: критерії встановлення діагнозу. Визначення ризику тромбоемболічних ускладнень за шкалою CHA₂ DS₂-VASc, геморагічних ускладнень за шкалою HAS-BLED. Лікування згідно алгоритму ABC. Електрична та фармакологічна кардіоверсія.
5. Шлуночкова пароксизмальна тахікардія: ЕКГ-ознаки, варіанти ШТ, тактика ведення пацієнтів зі стабільною та нестабільною гемодинамікою.
4. Серцева недостатність. Тактика ведення хворого в залежності від генезу, функціонального класу та стадії серцевої недостатності. Алгоритм лікування для пацієнтів з СН зі зниженою ФВ, помірно зниженою ФВ, збереженою ФВ.
5. Критерії діагностики, диференціальна діагностика та стандарти невідкладного лікування гострої серцевої недостатності на догоспітальному та госпітальному етапах. Тактика лікування в залежності від причини і клінічного варіанту.
6. Набуті вади серця: етіологічні чинники, диференційний діагноз, діагностично-лікувальна тактика, покази до оперативного лікування. Особливості ведення і реабілітації хворих після кардіохірургічних втручань.
7. Інфекційний ендокардит: класифікація та особливості клінічної картини, алгоритм діагностики ІЕ. Модифіковані діагностичні критерії DUKE 2015. Лікування.
8. Перикардити: класифікація, клініка, диференціальна діагностика, лікування. Невідкладна допомога при тампонаді серця, покази до проведення пункції перикарда, методика.
9. Тромбоемболія легеневої артерії. Невідкладна допомога на догоспітальному\госпітальному етапах.
10. Раптова зупинка кровообігу: патогенез, клініка, стадії, етапи серцево-легеневої реанімації. Асистолія і електро-механічна дисоціація
11. Системна склеродермія. Класифікаційні критерії СС за ACR/EULAR 2013. Сучасні підходи до базисної терапії ССД.
12. Хвороба Шегрена. Клінічна класифікація ХШ (APU, 2004) та діагностичні критерії. Лабораторна діагностика ХШ. Особливості лікування ХШ.
13. Системний червоний вовчак. Критерії СЧВ (за ACR/EULAR 2019). Оцінка загальної активності СЧВ з використанням індексу активності SLEDAI. Підходи до немедикаментозного та медикаментозного лікування за рекомендаціями EULAR

2019.

14. Ревматоїдний артрит. Діагностичні критерії. Лікування РА, загальні положення медикаментозної терапії, принципи протизапальної та базисної терапії. Алгоритм ведення РА (EULAR 2019). Критерії ремісії РА (ACR, EULAR) та оцінка ефективності терапії за критеріями DAS28.

15. Синдром Фелті та хвороба Стілла дорослих диференційний підхід до лікування.

16. Спондилоартропатії. Анкілозуючий спондиліт: класифікація (APU, 2004), діагностичні критерії АС (модифіковані Нью-йоркські критерії). Рентгенологічні зміни, що характерні для анкілозуючого спондиліту, класифікація. Визначення активності та ступеня тяжкості АС. Немедикаментозні та медикаментозні методи лікування.

17. Псоріатичний артрит. Класифікація та форми ПсА. Діагностичні критерії CASPAR. Лікування псоріатичної артропатії (EULAR 2019). Критерії ефективності лікування та оцінка активності.

18. Подагра. Клінічна класифікація подагри. Варіанти дебюту подагри, клінічна картина гострого подагричного артриту та хронічного подагричного артриту. Подагрична нефропатія, варіанти перебігу та лікування. Визначити алгоритм діагностики подагри (лабораторні та інструментальні методи з визначенням Ро-стадії).

19. Лікування гострого подагричного артриту (EULAR 2019). Базисна терапія подагри (уратзнижувальна терапія). Критерії ефективності терапії.

20. Системні васкуліти. Класифікаційні критерії СВ (вузликосий поліартеріїт, мікроскопічний поліангіїт, синдром Черджа-Стросса, геморагічний васкуліт, гранулематоз Вегенера, гігантоклітинний артеріїт, артеріїт Такааясу). Клінічні ознаки СВ, методи оцінки активності та перебігу васкулітів. Лабораторні та інструментальні методи діагностики СВ. Принципи лікування хворих на СВ та їх прогноз.

21. Пневмонії. Шкала важкості пневмонії PORT, CURB-65. Сучасний, диференційний підхід до лікування пневмонії. Клінічна фармакологія антибактеріальних засобів в лікуванні негоспітальної та госпітальної пневмонії. Принципи раціональної антибактеріальної терапії. Критерії достатності призначення антибактеріальної терапії.

22. Бронхіальна астма. Критерії для діагностики астми. Базисна терапія відповідно до рекомендацій GINA 2024. (основний та альтернативний шляхи ведення пацієнта з зазначенням відповідних дозувань). Специфічна імунотерапія (СІТ-терапія) хворих на БА: покази, протипокази, ускладнення

23. Загострення БА, ступені важкості. Менеджмент загострення на первинній ланці та подальше ведення пацієнта.

24. Клінічні групи ХОЗЛ. Оцінка симптомів за mMRS, CAT. Діагностика та диференційна діагностика. Лікування хворих на ХОЗЛ відповідно до рекомендацій GOLD 2024. Види інгаляторів: переваги та недоліки. Класифікація важкості загострень. Менеджмент загострення ХОЗЛ.

25. Захворювання плеври. Класифікація. Ро-критерії фібринозного та ексудативного плевриту. Техніка проведення пункції під контролем УЗД. Первинна оцінка пунктату плевральної порожнини. Характеристика ексудату та трансудату. Емпієма плеври.

Тактика лікування.

26. Диференційна діагностика саркоїдозу. Сучасні методи лікування.
27. Захворювання легень алергічного генезу (легеневий еозинофільний інфільтрат, екзогенний алергічний альвеоліт): етіопатогенез, діагностика, клініка та лікування.
28. Алгоритм діагностики та лікування гастроєзофагеальної рефлюксної хвороби (неерозивна, рефлюкс-езофагіт, хвороба Барретта). Ступені рефлюкс-езофагіту згідно Лос-Анджелеської класифікації. Симптоми «тривоги».
29. Алгоритм дії лікаря при наданні медичної допомоги дорослим хворим на пептичну виразку шлунка та дванадцятипалої кишки. Схеми ерадикаційні терапії, рекомендовані для використання відповідно до положень Маастріхт VI/Флорентійського консенсусу. Спостереження пацієнтів з пептичною виразкою
30. Функціональні розлади рухової і секреторної функції стравоходу та шлунка, синдром функціональної шлункової диспепсії, аерофагія, синдром циклічного блювання. Диференціальна діагностика, лікувальний підхід. Диференціальна діагностика з ахалазією кардії та злоякісними пухлинами стравоходу.
31. Запальні захворювання товстої та тонкої кишки (неспецифічний виразковий коліт, хвороба Крона, недиференційований коліт). Класифікація за ступенем важкості. Лабораторні та ендоскопічні критерії активності (CDAI, SES-CD), принципи немедикаментозного та медикаментозного лікування, схеми терапії, покази до хірургічного лікування.
32. Основні клініко-лабораторні прояви синдромів холестазу, цитолізу, печінково-клітинної недостатності. Пігментні гепатози (синдром Жильбера, синдром Криглера-Найяра, синдром Дабіна-Джонсона і Ротора), принципи диференціальної діагностики.
33. Алкогольна хвороба печінки. Визначення індексу Маддрея, індексу MELD. Алгоритм ведення пацієнтів із алкогольним гепатитом.
34. Вірусні гепатити: класифікації, клінічна картина, диференціальна діагностика. Специфічна лабораторна діагностика вірусних гепатитів (маркери ВГА, ВГВ, ВГС). Загальні принципи лікування.
35. Цирози печінки. Класифікація за критеріями градація за Чайлд-П'ю, клінічна картина. Діагностика різних форм цирозу печінки. Визначення стадії фіброзу печінки за METAVIR. Принципи немедикаментозного лікування. Прогноз.
36. Ускладнення цирозу печінки. Печінкова енцефалопатія: критерії West Haven, основні терапевтичні заходи при печінковій енцефалопатії та печінковій комі. Портальна гіпертензія: діагностика, лікування, попередження кровотеч з варикозно розширених вен стравоходу.
37. Хронічний панкреатит: класифікація M-ANNHEIM та оцінка важкості ХП з визначенням індексу важкості. Особливості клінічної картини, діагностика, диференціальна діагностика з пухлинами підшлункової залози. Оцінка зовнішньосекреторної недостатності, лікування під час загострення та в ремісії.
38. Сучасні стандарти лікування гострого та хронічного гломерулонефриту. Особливості клінічної картини та лікування швидкопрогресуючого ГН.
39. Класифікація інфекцій сечовивідних шляхів згідно EAU 2020. Тактика лікування ІСШ згідно EAU 2020.

40. Гостре ураження нирок: етіологія та патогенез форм ГУН. Класифікація ГУН за RIFLE, критерії діагнозу. Алгоритм дій лікаря на первинній ланці. Покази до проведення нирковозамісної терапії, методи та критерії припинення.
41. Критерії та класифікація хронічної хвороби нирок. Оцінка прогресування ХХН. Діагностичний алгоритм та загальні принципи лікування. Алгоритм лікування анемії при ХХН. Підготовка до ниркової замісної терапії. Методи НЗТ.
42. Алгоритм встановлення діагнозу та лікування AL-амілоїдозу та AA-амілоїдозу. Диференційна діагностика.
43. Лікувальна тактика залізодефіцитної анемії. Дієтотерапія. Переваги і недоліки пероральних/парентеральних препаратів заліза, представники та відповідне дозування. Контроль ефективності лікування.
44. Аутоімунні гемолітичні анемії: АІГА з тепловими та холодowymi аглютинінами. Алгоритм діагностики та тактика ведення.
45. Діагностика набутих гемолітичних анемії. Диференційна діагностика. Медикаментозне та хірургічне лікування. Оцінка ефективності лікування.
46. Морфологічна FAB класифікація гострого лімфобластного лейкозу. Клінічна картина відповідно до стадій захворювання, діагностичний алгоритм. Нейролейкемія: форми, особливості діагностики, лікування. Етапи терапії та препарати для лікування ГЛЛ згідно з рекомендаціями NCCN 2021. Профілактика ускладнень.
47. Хронічна мієлолейкемія: класифікація, розрахунок та визначення групи ризику за шкалою Sokal, EUTOS. Діагностичний алгоритм. Сучасні методи лікування.
48. Хронічна лімфоцитарна лейкемія: класифікація за Rai та Binet. Діагностика та розрахунок прогностичного індексу. Прогностичні маркери. Диференційна діагностика. Алгоритм лікування. Основні схеми поліхіміотерапії та особливості їх застосування.
49. Лімфогранулематоз. Клінічна класифікація (Ann-Arbor). Алгоритм діагностики. Схеми лікування. Прогноз.
50. Множинна мієлома: клінічна картина, алгоритм встановлення діагнозу, сучасні методи лікування.
51. Цукровий діабет: критерії діагнозу ЦД (ADA 2021), диференційна діагностика. Немедикаментозне лікування: дієтотерапія, фізичне навантаження. Медикаментозне лікування: визначення добової потреби в інсуліні, режими інсулінотерапії (переваги/недоліки). Переваги, покази та протипокази до помпової терапії. Ускладнення інсулінотерапії.
52. Протидіабетичні препарати: класифікація, представники, переваги та протипокази відповідно до кожної з груп. Схеми лікування цукрового діабету 2 типу. Покази до призначення інсулінотерапії.
53. Невідкладна допомога на догоспітальному та госпітальному етапах при гострих ускладненнях цукрового діабету: кетоацидотична кома, гіперосмолярна кома та гіпоглікемічна кома
54. Хвороба Грейвса: класифікація, визначення ступеня важкості. Ендокринна офтальмопатія: класифікація за Werner, клінічні стадії. Лікувальна тактика. Тиреостатична терапія. Критерії досягнення еутиреозу. Покази до хірургічного

лікування.

55. Невідкладна допомога при тиреотоксичному кризі.

56. Хронічний аутоімунний тиреоїдит: класифікація, особливості діагностики, диференційна діагностика. Лікування в залежності від провідного синдрому.

57. Хронічна недостатність наднирників: алгоритм встановлення діагнозу (неспецифічні лабораторні та інструментальні методи; гормональне обстеження, стимуляційні тести та диференційна діагностика первинної та вторинної форм лабораторними методами). Замісна гормональна терапія.

58. Невідкладна терапія гострої надниркової недостатності.

59. Диференційна діагностика хвороб, що супроводжуються синдромом гіперкортицизму. Ускладнення. Сучасні методи лікування.

60. Тактика курації пацієнтів з ожирінням. Диференційно-діагностичний підхід до лікування причин ожиріння. Медикаментозне та хірургічне лікування.

АКУШЕРСТВО І ГІНЕКОЛОГІЯ

1. Організація роботи структурних підрозділів пологового будинку.

2. Жіночий таз в акушерському відношенні. Розміри великого таза, площини малого таза, їх розміри, кон'югати, ромб Міхаеліса.

3. Плід, як об'єкт пологів. Ознаки зрілості плода. Розміри голівки доношеного плода, шви і тім'ячка плода.

4. Сучасні методи обстеження в акушерстві (КТГ, УЗД, доплерометрія).

5. Діагностика вагітності та її термінів: клінічні, гормональні, УЗД дослідження.

6. Клінічний перебіг і ведення вагітності по триместрах.

7. Пологи. Періоди пологів. Фізіологія скоротливої функції матки в пологах.

Ведення нормальних пологів.

8. Перебіг та ведення фізіологічного післяпологового періоду.

9. Тепловий ланцюжок, його значення. Принципи грудного вигодовування дитини.

10. Затримка розвитку плода: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.

11. Тазове передлежання плода: діагностика, ведення вагітності і пологів.

12. Багатоплідна вагітність: діагностика, ведення вагітності та пологів.

13. Анатомічно звужений таз, клінічно вузький таз. Класифікація, діагностика, ведення пологів.

14. Плацентарна недостатність (дисфункція плаценти): види, причини, діагностика, лікування.

15. Дистрес плода при вагітності та під час пологів: причини, діагностика, лікування.

16. Передчасний розрив плодових оболонок: діагностика, тактика ведення.

17. Невиношування вагітності: етіологія, класифікація, клініка, лікування.

18. Самовільне переривання вагітності в першому триместрі: причини, діагностика, лікування.

19. Істміко-цервікальна недостатність: етіологія, клініка, діагностика, лікування.

20. Передчасні пологи: діагностика, тактика ведення.

21. Переношена вагітність: діагностика, тактика ведення.
22. Аномалії пологової діяльності: класифікація, клініка, діагностика, лікування.
23. Ізоімунні відносини матері і плода.
24. Гіпертензивні розлади у вагітних: патогенез, клініка, діагностика, лікування.
25. Преєклампсія: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування в залежності від ступеня тяжкості.
26. Аборт. Диференційна діагностика загрожуючого аборту, аборту в ході, повного та неповного аборту, аборту, що відбувся.
27. Екстрагенітальна патологія та вагітність (захворювання серцево-судинної системи, нирок, печінки, ендокринна патологія, захворювання крові), особливості перебігу і ведення вагітності та пологів.
28. Кровотечі під час вагітності, в пологах, в ранньому післяпологовому періоді.
29. Травматизм в пологах: класифікація, етіологія, клініка, діагностика, лікування.
30. Розрив матки: причини, класифікація, клініка, діагностика, лікування.
31. Передлежання плаценти: класифікація, клініка, діагностика, ведення вагітності і пологів.
32. Передчасне відшарування нормально розташованої плаценти: етіологія, клініка, акушерська тактика.
33. Діагностика патології плаценти і народження посліду, порушення скоротливої функції матки.
34. Геморагічний шок. ДВЗ -синдром. Етіологія, патогенез, клініка, невідкладна допомога.
35. Емболія навколоплодовими водами: причини, клініка, діагностика, невідкладна допомога.
36. Основні принципи профілактики і надання допомоги у разі акушерських кровотеч.
37. Показання до переливання крові та її препаратів. Принципи проведення та ускладнення гемотрансфузії.
38. Операції з приводу розродження. Основні показання з боку матері та плода до операції: кесарів розтин, акушерські щипці, вакуум-екстракція плода, краніотомія.
39. Післяпологові гнійно-септичні захворювання: класифікація, патогенез, клініка, діагностика, лікування.
40. Септичний шок: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.
41. Методи досліджень в гінекології.
42. Інфекції, що передаються статевим шляхом.
43. Методи діагностики гострих запальних захворювань жіночих статевих органів.
44. Диференційна діагностика гострих запальних захворювань жіночих статевих органів.
45. Ускладнення гострих і хронічних запальних захворювань жіночих статевих органів.
46. Нейро-ендокринна регуляція менструального циклу.

47. Клінічні форми та діагностика порушень менструального циклу.
48. Методи лікування порушень менструального циклу.
49. Передменструальний синдром: клініка, діагностика, лікування.
50. Аменорея і гіпоменструальний синдром: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.
51. Доброякісні пухлини жіночих статевих органів: клініка, діагностика, методи лікування та прогноз.
52. Злоякісні пухлини жіночих статевих органів. Класифікація за системою TNM. Методи діагностики злоякісних пухлин жіночих статевих органів.
53. Особливості клініки, діагностики, лікування раку шийки матки, тіла матки, яєчників.
54. Позаматкова вагітність. Особливості клініки та діагностики позаматкової вагітності. Види переривання позаматкової вагітності. Яєчникова, черевна вагітність, трубний аборт. Тактика, методи лікування.
55. Безпліддя: класифікація, сучасні методи діагностики та лікування жіночого безпліддя.
56. Аномальні маткові кровотечі у жінок репродуктивного віку: етіопатогенез, клініка, діагностика, лікування.
57. Види контрацепції. Показання до різних видів контрацепції.
58. Ендометріоз: класифікація, клініка, методи діагностики, лікування.
59. Міхуровий замет. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, прогноз.
60. Кольпоскопія, її роль в діагностиці доброякісних і фонових захворювань.
61. Діагностика і лікування дисплазії шийки матки.
62. Гіперпластичні процеси ендометрію: класифікація, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
63. "Гострий" живіт в акушерстві та гінекології: методи діагностики, невідкладна допомога.
64. Екстирпація матки: показання до операції.
65. Хоріонепітеліома, етіологія, клініка, діагностика, лікування.

ХІРУРГІЯ

1. Історія, досягнення та перспективи розвитку хірургії в Україні. Сучасні принципи надання населенню амбулаторної та стаціонарної хірургічної допомоги. Основні завдання та обсяг допомоги, що надається в амбулаторних умовах і в хірургічному стаціонарі. Основні принципи надання населенню планової та екстреної хірургічної допомоги. Спеціалізована хірургічна допомога населенню.

2. Структура хірургічного кабінету (відділення) поліклініки (амбулаторії) та їх оснащення. Хірургічна допомога на дому. Особливості роботи приймального відділення хірургічного стаціонару, структура і робота хірургічного відділення стаціонару, а також операційного блоку. Реабілітація та диспансеризація хворих з хірургічними захворюваннями. Основна медична документація.

3. Опіки. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна

діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

4. Відмороження. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

5. Лихоманка. Диференційна діагностика лихоманки.

6. Гнійні захворювання пальців і кисті. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Профілактика. Прогноз.

7. Гнійні захворювання шкіри та підшкірної клітковини. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Профілактика. Прогноз.

8. Гнійні захворювання лімфатичних судин і вузлів. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Профілактика. Прогноз.

9. Гнійні захворювання залізистих органів. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Профілактика. Прогноз.

10. Гнійні захворювання синовіальних сумок. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Профілактика. Прогноз.

11. Гнійно-запальні захворювання заочеревної клітковини. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Профілактика. Прогноз.

12. Анаеробна ранова інфекція. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Профілактика. Прогноз.

13. Рани і ранова інфекція. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Профілактика. Прогноз.

14. Пращець. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Лікування. Профілактика. Прогноз.

15. Особливості перебігу гнійних захворювань у хворих на ВІЛ-інфекцію. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

16. Синдром системної запальної відповіді. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

17. Сепсис. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

18. Септичний шок. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування.

Прогноз.

19. Грибкова інфекція в хірургії. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

20. Антибіотикопрфілактика в хірургії. Антибіотики для системного застосування. Антибактеріальна терапія в хірургії.

21. Диференційна діагностика болю в крижово-куприкової області, промежині і прямій кишці.

22. Анатомія прямої кишки і тазового дна.

23. Геморой (гострий і хронічний). Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

24. Параректит (гострий і хронічний). Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

25. Анальна тріщина. Етіологія. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

26. Епітеліальний куприковий хід. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

27. Травми прямої кишки. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

28. Біль у грудях. Диференційна діагностика болю в грудях.

29. Гнійно-деструктивні захворювання легень (абсцес легенів, гангрена легенів, бронхоектатична хвороба). Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

30. Пневмоторакс, хілоторакс, спонтанний пневмоторакс. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

31. Ексудативний плеврит. Емпієма плеври. Піопневмоторакс. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Лікування. Прогноз.

32. Гострий і хронічний медіастиніт. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

33. Аневризми грудної аорти. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

34. Поранення серця і перикарда. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

35. Поранення великих судин. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

36. Поранення легень. Диференціальна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

37. Поранення стравоходу. Диференціальна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

38. Торакоабдомінальної поранення. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

39. Дисфагія. Диференційна діагностика дисфагії.

40. Сторонні тіла стравоходу. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

41. Опіки та стриктури стравоходу. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

42. Ахалазія кардії. Халазія кардії. Рефлюкс-езофагіт. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

43. Дивертикули стравоходу. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Лікування. Прогноз.

44. Біль у кінцівках. Диференційна діагностика болю в кінцівках.

45. Облітеруючі захворювання нижніх кінцівок. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

46. Хвороба Рейно. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

47. Особливості перебігу атеросклерозу у хворих на цукровий діабет. Синдром діабетичної стопи.

48. Гостра артеріальна непрохідність. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

49. Пошкодження кровоносних судин. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

50. Зовнішня кровотеча. Способи зупинки. Хірургічна тактика.

51. Варикозне розширення вен нижніх кінцівок. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

52. Гострий тромбофлебіт. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

53. Гострі тромбози глибоких і поверхневих вен нижніх кінцівок. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

54. Посттромбофлебітичний синдром. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

55. Емболія легеневої артерії. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

56. Біль у животі. Диференційна діагностика болю в животі.

57. Перитоніт. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

58. Абсцеси черевної порожнини. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

59. Синдром інтраабдомінальної гіпертензії. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Лікування. Прогноз.

60. Псевдоабдомінальний синдром. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Лікування. Прогноз.

61. Гостра кишкова непрохідність. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

62. Стеноз воротаря. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

63. Перфорація виразки шлунка та дванадцятипалої кишки. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

64. Неспецифічні коліти. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

65. Дивертикульоз товстої кишки. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

66. Дивертикули тонкої кишки. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

67. Перфорація туберкульозних та брюшно-тифозних виразок. Диференційна

діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

68. Пахові грижі. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

69. Стегнєві грижі. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

70. Пупкові грижі. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

71. Грижі білої лінії живота. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

72. Травматичні та післяопераційні грижі. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

73. Защемлені грижі. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

74. Гострий апендицит. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

75. Особливості гострого апендициту у вагітних. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Лікування. Прогноз.

76. Особливості гострого апендициту у осіб похилого віку. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Лікування. Прогноз.

77. Аппендікулярний інфільтрат. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

78. Хронічний апендицит. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Лікування. Прогноз.

79. Гострий холецистит. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

80. Хронічний холецистит. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

81. Зовнішні та внутрішні жовчні свищі. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

82. Постхолецистектомічний синдром. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Лікування. Прогноз.

83. Обтураційна жовтяниця (холедохолітіаз, холангіт, папілостеноз, тубулярний стеноз холедоха, ятрогенні пошкодження жовчних проток, доброякісні стриктури жовчних проток). Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна Діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

84. Гострий панкреатит (біліарний і небіліарного). Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

85. Хронічний панкреатит, кісти і нориці підшлункової залози. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

86. Закриті травми живота. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

87. Відкриті травми живота. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

88. Пошкодження діафрагми. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Лікування. Прогноз.

89. Пошкодження шлунку і дванадцятипалої кишки. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Лікування. Прогноз.

90. Пошкодження товстої і тонкої кишки. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Лікування. Прогноз.

91. Пошкодження печінки, селезінки, підшлункової залози. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Лікування. Прогноз.

92. Пошкодження великих судин. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Лікування. Прогноз.

93. Гостра кровотеча в просвіт органів травного каналу. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

94. Кровотеча з хронічної виразки шлунка та дванадцятипалої кишки. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

95. Гострі виразки та ерозії шлунка. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

96. Синдром Маллорі-Вейсса, пухлини, що кровоточать. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Лікування. Прогноз.

97. Синдром портальної гіпертензії. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Лікування. Прогноз.

98. Рідкісні причини гострої кровотечі в просвіт органів травного каналу. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Лікування. Прогноз.

99. Геморагічний шок. Диференційна діагностика. Лабораторно-інструментальна діагностика. Особливості клініки. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Лікування. Прогноз.

100. Показання до переливання крові, препаратів крові та кровозамінників. Гемотрансфузійні реакції та ускладнення. Види кровозамінників та особливості їх застосування.

ТРАВМАТОЛОГІЯ ТА ОРТОПЕДІЯ

1. Організація ортопедо-травматологічної служби в Україні.
2. Принципи організації ортопедо-травматологічного відділення
3. Вроджена м'язова кривошия. Клініка, діагностика, лікування.
4. Вроджений вивих стегна. Класифікація, клініка, діагностика в різних вікових груп
5. Вроджена клишоногість. Консервативне лікування в ранньому дитячому віці. Оперативне лікування.
6. Травматичний шок. Сучасна теорія шоку, класифікація, клінічні ознаки.
7. Роль знеболення в терапії шоку, вид знеболення
8. Класифікація деформацій та захворювань органів опори та руху.
9. Основні принципи і сучасні методи лікування ортопедичних захворювань і деформацій.
10. Діагностика переломів кісток передпліччя, клініка, діагностика, консервативне та оперативне лікування
11. Особливості переломів кісток у дітей, тактика, лікування.
12. Переломи ключиці. Клініко-рентгенологічна діагностика. Ускладнення. Методи оперативного і консервативного лікування переломів ключиці.
13. Переломи кісток передпліччя. Клініко-рентгенологічна картина. Методи лікування.
14. Переломи променевої кістки в «типовому місці». Клініка, діагностика і методи лікування
15. Переломи проксимального кінця плечової кістки. Класифікація, клініка. Методи оперативного і консервативного лікування переломів.
16. Переломи діафізу плечової кістки. Клініка, ускладнення. Методи оперативного і консервативного лікування.

17. Переломи в ділянці ліктьового суглобу. Діагностика, лікування, ускладнення.
18. Переломи ліктьового відростку. Клініко-рентгенологічна картина. Методи лікування.
19. Переломи головки променевої кістки. Класифікація, клінічна картина. Методи лікування.
20. Відкриті і закриті переломи великогомілкової кістки. Консервативні і оперативні методи лікування. Ускладнення і їх профілактика.
21. Переломи кісточок (двохкісточкові, трьохкісточкові). Класифікація, клініка, лікування.
22. Переломи проксимального відділу стегна. Анатомічні особливості. Класифікація. Клініка, лікування.
23. Переломи дистального відділу стегна. Клініка. Діагностика. Принципи оперативного і Переломи діафізу стегна. Діагностика, клініка, методи лікування.
24. Переломи виростків великогомілкової кістки. Діагностика, лікування.
25. Переломи плюсневих кісток і фаланг пальців ступні. Методи лікування
26. Переломи п'яткової кістки. Діагностика, лікування
27. Переломи і вивихи надколінка. Класифікація, клініка, лікування
28. Травматичний вивих стегна. Класифікація. Методи вправлення.
29. Посттравматичний синовіт колінного суглобу. Диференційна діагностика, клініка, лікування.
30. Пошкодження колінного суглобу. Анатомія. Пошкодження зв'язок, менісків. Клініка, діагностика, лікування
31. Переломи кісток тазу, механізм, класифікація переломів, клініка та лікування
32. Патологічні переломи, консервативне і оперативне лікування
33. Сучасні принципи консервативного і оперативного лікування переломів кісток
34. Пошкодження Мантеджа, діагностика, лікування
35. Асептичний некроз у дітей, етіологія, патогенез, клініка та лікування.
36. Пошкодження Галеація, діагностика, лікування
37. Контрактури та анкілози, етіологія, патогенез, класифікація та лікування
38. Рентгенологічні ознаки вроджених пороків розвитку хребта
39. Сколіоз, етіологія, патологічна анатомія, класифікація, клініка
40. Остеохондропатії. Класифікація, клініка. Принципи консервативного і оперативного лікування
41. Позавогнещевий остеосинтез у разі відкритих переломів, показання й техніка накладення апарату Єлізарова
42. Остеосинтез зануреним компресійним устроєм при косих та гвинтоподібних переломах
43. Опіки, клініка, надання допомоги обпеченим хворим
44. Комбіновані пошкодження (відкриті, вогнепальні переломи із проникаючою радіацією, хімічні ураження, опіки) клініка й лікування
45. Переливання крові й розчинів у комплексі лікування обпечених хворих

46. Вивихи ключиці. Діагностика, клініка, методи лікування
47. Вивихи плечової кістки. Класифікація. Методи лікування. Ускладнення.
48. Вивихи кісток передпліччя. Клініка, діагностика, ускладнення. Методи лікування
49. Вивихи кісток зап'ястя клінічна картина. Методи лікування.
50. Переломи хребта. Класифікація. Клінічна картина. Методи консервативного лікування
51. Нестабільні переломи хребта. Клініка, діагностика, ускладнення. Методи лікування.
52. Оперативні методи лікування пошкоджень хребта.
53. Туберкульоз хребта. Клініко-рентгенологічна діагностика. Консервативне і оперативне лікування.
54. Туберкульозний коксит. Фази розвитку кокситу. Клініко-рентгенологічна діагностика.
55. Остеохондроз хребта. Етіопатогенез. Клініко-рентгенологічна діагностика.
56. Консервативне і оперативне лікування остеохондрозу хребта.
57. Коксартроз. Клініка, діагностика, лікування
58. Хірургічне лікування коксартрозу, показання та методи лікування
59. Рентгенологічні ознаки доброякісних новоутворень та злоякісних пухлин.
60. Остеодистрофія, види, клініка, лікування.
61. Методи лікування інфікованих ран.
62. Відкриті пошкодження суглобів, клініка, лікування.
63. Хірургічна обробка ран, показання до первинного шва, первинно відстрочений та вторинний шов.
64. Плоско-вальгусна ступня у дітей, діагностика та лікування.
65. Вроджена косорукість, діагностика та лікування.
66. Періартроз плечового суглобу, діагностика, лікування.
67. Жирова емболія. Патогенез. Клінічна картина. Лікування жирової емболії.
68. Відкриті пошкодження трубчастих кісток. Клінічна картина. Техніка ПХО ран.
69. Відкриті пошкодження суглобів. Клінічна картина. Методи лікування. Боротьба з інфекційними ускладненнями
70. Спеціалізована допомога і лікування вогнепальних ран кінцівок.
71. Визначення стійкої та тимчасової втрати працездатності після пошкодження та захворювання органів опори та руху.

ПСИХІАТРІЯ

1. Предмет психіатрії та наркології.
2. Завдання психіатрії та наркології.
3. Основні етапи розвитку психіатрії.

4. Досягнення вітчизняних та іноземних вчених.
5. Структура психіатричної та наркологічної допомоги, психіатрична лікарня й диспансер.
6. Принципи догляду за психічно хворими.
7. Основні фактори етіології психічних розладів.
8. Основні патогенетичні механізми психічної патології.
9. Правові принципи психіатричної допомоги. Сучасна концепція охорони психічного здоров'я в Україні.
10. Роль лікаря соматичного профілю в наданні медичної допомоги хворим із симптоматичними психічними порушеннями.
11. Невідкладна допомога хворим із психічними порушеннями, основні показання до госпіталізації.
12. Амбулаторне лікування хворих із різними захворюваннями, підтримуюча терапія, особливості її організації та її значення для охорони здоров'я.
13. Проблеми реадптації і реабілітації психічно хворих.
14. Методи клініко-психопатологічного дослідження.
15. Метод психоаналізу та психодинамічного спостереження.
16. Особливості психіатричної документації.
17. Значення параклінічних методів у психіатричній діагностиці.
18. Поняття психопатологічного симптому, синдрому та захворювання.
19. Синдромологічна та нозологічна класифікація психічної патології.
20. Характеристика реєстрів психічних розладів.
21. Принципи та методи лікування психічних захворювань та розладів.
22. Принципи та методи соціальної реабілітації психічно хворих та профілактики психічних захворювань.
23. Принципи та методи трудової, військової та судово-психіатричної експертизи.
24. Психофізіологічні та нейропсихологічні основи розладів відчуттів, сприйняття та уявлень.
25. Класифікація та визначення порушень відчуттів: гіперестезії, гіпестезії, анестезії, сенестопатії.
26. Класифікація та визначення порушень сприйняття: ілюзії, психосенсорні розлади, галюцинації.
27. Вікові особливості розладів відчуттів, сприйняття та уявлень.
28. Способи виявлення розладів відчуттів, сприйняття та уявлень
29. Класифікація та визначення порушень пам'яті.
30. Психофізіологічні та нейропсихологічні основи розладів пам'яті. Способи виявлення розладів пам'яті.
31. Способи виявлення розладів пам'яті.
32. Класифікація та визначення порушень мислення та інтелекту.
33. Психофізіологічні та нейропсихологічні основи розладів мислення та інтелекту.
34. Способи виявлення розладів мислення та інтелекту.
35. Класифікація та визначення порушень емоцій.
36. Психофізіологічні та нейропсихологічні основи розладів емоцій.
37. Способи виявлення розладів емоцій.

38. Класифікація та визначення порушень ефекторної сфери.
39. Психофізіологічні та нейропсихологічні основи розладів ефекторної сфери.
40. Способи виявлення розладів ефекторної сфери.

41. Вікові особливості ефекторних порушень.
42. Синдроми порушення свідомості.
43. Особливості догляду, спостереження, транспортування хворих із порушенням свідомості.
44. Методи визначення стану свідомості та його порушень.
45. Психопатологічні синдроми: невротичні, афективні, галюцинаторно-маревні синдроми порушень свідомості, синдроми вольового дефекту, синдроми з грубим ураженням головного мозку, інші синдроми.
46. Значення діагностики психопатологічного синдрому для вибору методу невідкладної терапії та наступного обстеження хворого.
47. Основні клінічні форми соматогенних психозів.
48. Психічні розлади при вагітності, у післяпологовому та лактаційному періоді.
49. Психічні розлади при пухлинах головного мозку.
50. Психічні розлади при пухлинах позамозкової локалізації.
51. Особливості психічних розладів при ендокринних захворюваннях.
52. Основні принципи терапії, реабілітації та профілактики психічних розладів при ендокринних та соматичних захворюваннях.
53. Класифікація психічних порушень при гострих та хронічних інфекціях.
54. Особливості психічних порушень при сифілісі мозку, прогресивному паралічі.
55. Психічні розлади у ВІЛ-інфікованих.
56. Принципи лікування психічних розладів при гострих та хронічних інфекціях.
57. Психічні порушення у гострому періоді черепно-мозкової травми, їх лікування та профілактика.
58. Психічні порушення у пізньому періоді травматичної хвороби.
59. Резидуально-органічні наслідки черепно-мозкових травм.
60. Пізні травматичні психози та їх диференційна діагностика та лікування.
61. Клінічні особливості психічних розладів при гострих та хронічних отруєннях лікарськими засобами, при харчових отруєннях, при інтоксикаціях промисловими та побутовими отрутами.
62. Клінічні особливості психічних розладів при гострих отруєннях препаратами бромю, стероїдними гормонами, психотропними препаратами.
63. Клінічні особливості психічних розладів при гострих і хронічних інтоксикаціях чадним газом, речовинами, що містять фосфор, ртуть, миш'як, свинець, тетраетил свинець, нафтопродукти.
64. Клінічні особливості психічних розладів при гострих і хронічних інтоксикаціях хлорофосом, антифризом, нітратами, дефоліантами.
65. Особливості психічних порушень, які викликані екологічно несприятливими чинниками.
66. Профілактика і лікування психічних порушень в разі промислових, лікарських інтоксикацій та внаслідок екологічно несприятливих впливів.

67. Гостра та хронічна променева хвороба, її психоневрологічні прояви.
68. Пострадіаційні психічні розлади: реактивні та органічні.
69. Особливості терапії, соціальної реабілітації та експертизи пострадіаційних захворювань.
70. Поняття психоактивних речовин, феноменів вживання та залежності.
71. Поняття великого наркоманічного синдрому.
72. Особливості і перебіг наркологічних захворювань.
73. Вплив алкоголю на вищу нервову діяльність людини.
74. Просте алкогольне сп'яніння, його ступені, індивідуальні особливості, діагностика, надання медичної допомоги при гострих алкогольних отруєннях.
75. Патологічне сп'яніння: діагностика, судово-психіатрична експертиза.
76. Алкоголізм, його критерії. Наркоманічний синдром при алкоголізмі.
77. Діагностика алкогольного абстинентного стану, медична допомога.
78. Стадії алкоголізму, особливості деградації особистості.
79. Гострі металкогальні психози: діагностика початкових проявів, попередження подальшого розвитку, лікування.
80. Затяжні металкогальні психози.
81. Алкогольні енцефалопатії.
82. Принципи лікування алкогольних психозів.
83. Організація наркологічної допомоги.
84. Методи лікування алкоголізму.
85. Профілактика алкоголізму та його рецидивів.
86. Медичні, соціальні та правових критерії вживання наркотичних речовин.
87. Психічні, поведінкові розлади та психози внаслідок вживання опіатів.
88. Психічні, поведінкові розлади та психози внаслідок вживання канабіоїдів.
89. Психічні, поведінкові розлади та психози внаслідок вживання седативних та снодійних препаратів.
90. Психічні, поведінкові розлади та психози внаслідок вживання кокаїну та інших психостимуляторів. Психічні, поведінкові розлади та психози внаслідок вживання галюциногенів.
91. Психічні, поведінкові розлади та психози внаслідок вживання літких розчинників.
92. Психічні, поведінкові розлади та психози внаслідок вживання нікотину.
93. Психічні, поведінкові розлади та психози внаслідок вживання кофеїну вміщуючих продуктів.
94. Психічні, поведінкові розлади та психози внаслідок одночасного вживання декількох наркотичних речовин та використання інших психоактивних речовин.
95. Вікові особливості наркоманії і токсикоманії.
96. Поняття психогенного розладу.
97. Етіологічні та патогенетичні фактори психогенних розладів.
98. Класифікація психогенії.
99. Визначення емоційно-стресової та адаптаційної реакції, неврози.
100. Клінічна картина неврастенії.
101. Класифікація та клінічна картина тривожних розладів.

102. Клінічна картина обсесивно-компульсивного розладу.
103. Клінічна картина дисоціативних розладів.
104. Депресивні невротичні розлади.
105. Моносимптомні неврози у дітей
106. Класифікація, клінічна картина та лікування соматоформних розладів
107. Лікування та профілактика неврозів
108. Реактивні психози: загальні клінічні ознаки, критерії Яспера
109. Гострі реактивні психози
110. Затяжні реактивні психози
111. Терапія реактивних психозів
112. Експертиза, профілактика, реабілітація при реактивних психозах
113. Визначення поняття посттравматичного стресового розладу (ПТСР)
114. Клінічні особливості ПТСР
115. Профілактика та лікування ПТСР
116. Визначення поняття шизофренія
117. Етіопатогенез шизофренії.
118. Основні ознаки шизофренії
119. Основні клінічні форми шизофренії
120. Типи перебігу шизофренії
121. Кінцевий стан шизофренії
122. Принципи терапії шизофренії
123. Клінічна картина маніакально-депресивного психозу. Циклотімія
124. Масковані та ажитовані депресії
125. Особливості афективних розладів у дітей і підлітків
126. Принципи терапії хворих на афективні розлади
127. Суїцидальна поведінка при психічних захворюваннях та у психічно здорових осіб
128. Антисуїцидальна терапія. Психопрофілактика суїцидальної поведінки
129. Епілепсія. Пароксизм, його клінічна характеристика
130. Класифікація епілептичних проявів. Тоніко-клонічний судомний припадок, допомога хворому
131. Епілептичний статус і лікувальні заходи, щодо виведення хворого з цього стану
132. Принципи терапії хворих на епілепсію
133. Розлади особистості та поведінки у дорослих, фактори, що сприяють їх розвитку
134. Олігофренії та класифікація за етіологічними ознаками
135. Клінічні форми олігофренії. Сомато-неврологічні симптоми олігофренії
136. Принципи терапії, корекції, експертизи, реабілітації при олігофренії. Організація навчально-виховного та трудового процесу при олігофренії
137. Психофізичний інфантілізм. Прикордонна розумова відсталість
138. Клінічні форми психопатії та акцентуацій характеру. Основні принципи лікування, реабілітації та профілактики розладів особистості та поведінки у дорослих
139. Визначення поняття ранній дитячий та атиповий аутизм. Клінічні прояви, діагностика та лікування. Принципи корекції та реабілітації

140. Гіперкінетичні розлади у дітей та підлітків. Розлади соціальної поведінки. Етіологія. Патогенез. Клінічні прояви. Принципи медико-педагогічної корекції, соціальної реабілітації

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 1 Олекса А.П. Травматологія і ортопедія. – Київ: Вища школа, 1993.
2. Склярєнко Е.Т. Травматологія і ортопедія. – Київ: Здоров'я, 2005.
3. Олекса А.П. Травматологія. – Львів: Афіша, 1996.
4. Ортопедія і травматологія : підручник / М. І.Хвисьюк, О. М. Хвисьюк , М. О. Корж [та ін.]. — Харків : Оригінал , 2018. —720с.
5. Поперековий хребетний біль : навчально-методичний посібник / М. І.Хвисьюк, О. М. Хвисьюк , М. О. Корж [та ін.]. – Харків : Планета-Прінт, 2017. -154 с.
6. Оперативна хірургія та топографічна анатомія: Підручник для студ. мед.ЗВО, лікарів-інтернів, лікарів хірургічного профілю. — 5-те вид. Затверджено МОН / За ред. М.П. Ковальського. — К., 2020. — 504 с. + 40 с
7. Невідкладні стани в хірургії: Навч. посіб. для мед. ВНЗ І—ІІІ р.а. Затверджено МОЗ / К.М. Бобак, А.І. Бобак, В.В. Киретів та ін.; За ред. Л.М. Ковальчука. — К., 2017. — 560 с.
8. Медицина надзвичайних ситуацій. Організація надання першої медичної допомоги: Навч. посіб. для мед. ВНЗ ІІ—ІV р.а. — 4-те вид., випр. Рекомендовано МОЗ / за ред. В.С. Тарасюка. — К., 2017. — 528 с.
9. Гнійно-септична хірургія: Навч. посіб. для студ. мед. ВНЗ, лікарів-інтернів, лікарів-практиків та науковців. Рекомендовано вченою радою ЗМАПО / С.Д. Шаповал. — К., 2019
10. Анатомічний атлас людини: Переклад з 8-го англійського видання: чотиримов. вид. (укр., англ., рос., лат.). — 3-тє вид. / Фредерік Мартіні. — К., 2018. — 128 с.
11. Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Рекомендовано Вченою радою Буковинського НМУ / О.М. Слободян, В.Ю. Єршов, Г.Ю. Костюк, В.І. Півторак; за ред. В.Ю. Єршова. — К., 2018. — 504 с.
12. Невідкладна хірургія за ред. Ковальчука Л.Я.-Тернопіль:Укрмедкнига, - 2000, 288 С.
13. Загальна хірургія : підруч. для студентів 3 курсів вищ. навч. закл. мед. профілю ІІІ-ІV рівнів акредитації / за ред.: Я. С. Березницького [та ін.]. - 2-ге вид. — Вінниця : Нова кн., 2020. - 342 с. - (Національний підручник).
14. Хірургія : підручник / Я. С. Березницький О.В. Білов, Л. С. Білянський [та ін.] ; за ред. Я. С. Березницького.— Вінниця : Нова Книга, 2020. — 528 с. ISBN 978-966-382-834-3.

15. Sabiston Textbook of Surgery: The Biological Basis of Modern Surgical Practice 20th-21st Edition.
16. Загальна хірургія (за ред. М.Д.Желіби, С.Д.Хіміча). - К.: «Медицина», 2010.- 448 с.
17. Загальна хірургія (за ред. С.Д. Хіміча, М.Д. Желіби). Вид. 3-тє- К.: «Медицина», 2018.- 608 с.
18. Я.С.Березницький, М.П. Захараш, В.Г. Мішалов, В. О.Шидловський Хірургія, Том I 2006 , Я.С. Березницький, М.П. Захараш, В.Г. Мішалов Хірургія, Том II 2007 , Підручник, 628 с.
- Загальна хірургія /за ред. Я.С.Березницького, М.П.Захараша, В.Г.Мішалова,
19. Невідкладна хірургія за ред. Ковальчука Л.Я. -Тернопіль:Укрмедкнига, 2000, 288 с.
20. С.Півторак В.І. Кобзар О.Б., Шевчук Ю.Г. Короткий курс топографічної анатомії та оперативної хірургії.- Вінниця: Нова книга, 2015.- 224 с.
21. Лекції з госпітальної хірургії в 3 томах. За редакцією професора В.Г. Мішалова. “Асканія”, Київ, 2008.
22. Хірургія, Підручник //М.П. Захараш, О.І. Пойда, М.Д. Кучер.-К.: Медицина, 2006.-656с.
23. Хірургічні хвороби: Підручник / За ред.проф. П.Г. Кондратенка.-Х.: Факт, 2006. 816 с.
24. Невідкладна військова хірургія. Українське видання. - «Наутилус». – 2015 – 467 с.
25. Симптоми ісиндроми в хірургії /за ред. Проф. І.Д.Герича, С.Д.Хіміча. - К.: ВСВ «Медицина».- 2016.- 304 с.
26. Радзіховський А.П., Бабенко В.І. Невідкладна хірургія органів черевної порожнини. Київ.“Фенікс”, 2002. – 319 С.
27. Хірургія дитячого віку / За ред.проф. В.І.Сушко.-К.Здоров’я.-2002.-704 с. Щепотін І.Б., Ганул В.Л., Кліменко І.О. та ін.
28. Герич І.Д., Іфтодій А.Г., Більцан О.В. Хірургічні ускладнення ін’кційної наркоманії: проблеми та особливості лікування. - Львів-Чернівці: «Букрек».- 2015, 488 с.
29. Діагностика та лікування хворих з рецидивними гастродуоденальними кровотечами виразкової етіології /В.О.Шапринський, В.В.Петрушенко, О.А.Камінський, І.В.Павлик. - Вінниця, 2009.- 222 с.
30. ESMO Clinical Practice Guidelines <https://www.esmo.org/guidelines>
Клінічне акушерство та гінекологія . Переклад з англійської мови. Браян А., Магован. К. ВСВ «Медицина»2021.
31. Екстремальні стани в акушерстві та гінекології.Довідник (за ред. Б.М. Венцківського) К., 2017.-РА-ГАРМОНІЯ-166с.
32. Навчальний посібник з акушерства.(за ред. І.Б.Венцківської, В.П. Лакатоша, В.М. Куша). К., 2018. - РА-ГАРМОНІЯ-210с.
33. Nelson, G., Ramirez, P. T., Dowdy, S. C., Wilson, D. R., & Scott, M. J. (2022). The ERAS® society handbook for obstetrics & gynecology. The ERAS® society handbook for obstetrics & gynecology (pp. 1-340) doi:10.1016/C2020- 0-03213-5

34. Barghouthi, N., & Perini, J. (2021). Endocrine diseases in pregnancy and the postpartum period. *Endocrine diseases in pregnancy and the postpartum period* (pp. 1-186) doi:10.1201/9781003027577
35. Mahmood, T. A., Arulkumaran, S., & Chervenak, F. A. (2020). Obesity and obstetrics. *Obesity and obstetrics* (pp. 1-349) doi:10.1016/B978-0-12-817921-5.00035-7
36. Kurjak, A. (2019). *CRC handbook of ultrasound in obstetrics and gynecology*. CRC handbook of ultrasound in obstetrics and gynecology (pp. 1- 360) doi:10.4324/9781315150888
37. McCullough, L. B., Coverdale, J. H., & Chervenak, F. A. (2019). Professional ethics in obstetrics and gynecology. *Professional ethics in obstetrics and gynecology* (pp. 1-248) doi:10.1017/9781316841037
38. Mari, G. (2019). Safety training for obstetric emergencies: The OB F.A.S.T approach. *Safety training for obstetric emergencies: The OB F.A.S.T approach* (pp. 1-194) doi:10.1016/C2018-0-05011-2
39. Keder, L., & Olsen, M. E. (2018). Gynecologic care. *Gynecologic care* (pp. 1-464) doi:10.1017/9781108178594
40. Акушерство і гінекологія (у 2-х книгах): підручник (за ред. Грищенко В.І., Щербини М.О.) // Книга І Акушерство. – К.: Медицина, 2011. – 422 с.; Книга ІІ Гінекологія. – К.: Медицина, 2011. – 375 с.
41. Акушерство: підручник (за ред. Б.М. Венцківського, Г.К. Степанківської, В.П. Лакатоша). К.: ВСВ Медицина, 2011. – 422 с.; Книга ІІ Гінекологія. – К.: Медицина, 2012. – 648 с.
42. Гінекологія: підручник (за ред. Б.М. Венцківського, Г.К. Степанківської, М.Є Яроцького). - К.: ВСВ Медицина, 2011. – 422 с.; Книга ІІ Гінекологія. – К.: Медицина, 2012. – 352 с.
43. Запорожан В.М., Чайка В.К., Маркін Л.Б. Акушерство і гінекологія (у 4-х томах): національний підручник, 2013.
44. OBSTETRICS: підручник англійською мовою (edit by I.V. Ventskivska). - К.: Medicine, 2008 – 334 p.
- GINECOLOGY: підручник англійською мовою (edit by I.V. Ventskivska). - К.: Medicine, 2010 – 160 p.
45. Допоміжні репродуктивні технології лікування безпліддя. Навчальний посібник. За аг. Ред. проф. Ф.В. Дахна, проф. В.В. Камінського. – Київ, 2011. – 338 с.
46. Запорожан В.М., Міщенко В.П. Акушерська патологія: атлас, навчальний посібник. – Одеса: Одеський мед. університет, 2005. – 292 с.
47. Запорожан В.М., Цегельський М.Р. Гінекологічна патологія: атлас, навчальний посібник. – Одеса: Одеський мед. університет, 2002.
48. Запорожан В.М. Оперативна гінекологія: навчальний посібник. – Одеса: Одеський мед. університет, 2006. – 292 с. Клінічні аспекти сучасної перинатології: навчально-методичний посібник (за ред. Вдовиченко Ю.П.). К. Київ, 2005
49. Медведь В.І. Вибрані лекції з екстрагенітальної патології вагітних. – К., 2010. – 239 с.

50. Методи контрацепції відповідно до періодів життя: навчальний посібник. - К., 2013. - 255 с.
51. Невідкладні стани в акушерстві: навчальний посібник (Венцківський Б.М., Камінський В.В., Грищенко В.І. та ін.). - К.: Золоті ворота, 2010. - 246 с.
52. Патологічне акушерство: навчальний посібник (Венцківський Б.М., Камінський В.В., Грищенко В.В. та ін.) - К.: Чайка - Всесвіт, 2009. - 300 с.
53. Пащенко С.М., Резніченко Г.І., Волошин М.А. Діагностика та лікування хворих надисгормональні захворювання молочних залоз: Запоріжжя: Просвіта, 2011. - 152 с.
54. Сучасні аспекти планування сім'ї: навчальний посібник. - К., 2012. - 307 с.
55. Egloff, G., & Djordjevic, D. (2020). Pre- and postnatal psychology and medicine. Pre- and postnatal psychology and medicine (pp. 1-336)
56. Elkayam, U. (2019). Cardiac problems in pregnancy. Cardiac problems in pregnancy (pp. 1-545) doi:10.1002/9781119409861
57. Baskett, T. F. (2019). Eponyms and names in obstetrics and gynaecology, third edition. Eponyms and names in obstetrics and gynaecology, third edition (pp. 1-522) doi:10.1017/9781108421706
58. Адаптована клінічна настанова: хронічне обструктивне захворювання легень (частина I)/ Ю.І. Феценко, В.К. Гаврисюк, О.Я. Дзюблик, Ю.М. Мостовой, Т.О. Перцева, М.О. Полянська, А.І. Ячник, Л.О. Яшина// Укр. пульмонол. журнал. 2019, № 2, С. 5–18.
59. Адаптована клінічна настанова: хронічне обструктивне захворювання легень (частина II)/ Ю.І. Феценко, В.К. Гаврисюк, О.Я. Дзюблик, Ю.М. Мостовой, Т.О. Перцева, М.О. Полянська, А.І. Ячник, Л.О. Яшина// Укр. пульмонол. журнал. 2019, № 3, С. 5–21.
60. Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease (GOLD) <https://goldcopd.org/2023-gold-report-2/>
61. Внутрішні хвороби. У 2 т. Т. 1 / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник, М.М. Островський/ За ред. проф. Л.В. Глушка. - К.: ВСВ «Медицина», 2019. - 680 с.
62. Внутрішні хвороби: Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19/ Керівник проекту Александра Кубец, гол. ред. Адріана Яремчук-Кочмарик, Анатолій Свінцицький; пер. з польск. - Краків: Практична медицина, 2018. - 1632 с.
63. Медицина за Девідсоном: принципи і практика: посібник: пер. 23-го англ. вид. у 3-х т.: том 1 / за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В. Дж. Стрекена, Річарда П. Гобсона. - Медицина, 2020. - 258 с.
64. Медицина за Девідсоном: принципи і практика: посібник: пер. 23-го англ. вид. у 3-х т.: том 2 / за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В. Дж. Стрекена, Річарда П. Гобсона. - Медицина, 2020. - 778 с.
65. Медицина за Девідсоном: принципи і практика: у 3-х томах: посібник: пер. 23-го англ. вид. у 3-х т.: том 3 / за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В. Дж. Стрекена, Річарда П. Гобсона. - Медицина, 2021. - 642 с.
66. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах «Негоспітальна пневмонія у дорослих осіб: етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, антимікробна

- терапія та профілактика», – Київ, Національна академія медичних наук України – 2019.
67. Клінічна настанова, заснована на доказах «Бронхіальна астма». Державний Експертний Центр Міністерства охорони здоров'я України, 2021.
68. Сучасні класифікації та стандарти лікування розповсюджених захворювань внутрішніх органів. За редакцією проф. Мостового Ю.М. 2018 р. Вінниця.
69. Внутрішні хвороби: у 2 частинах. Ч. 1. Розділи 1—8: / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін.; за ред. Л.В. Глушка. — К.: ВСВ «Медицина», 2020. — 680 с. ISBN: 978-617-505-904-3
70. Внутрішні хвороби: підручник у 2 частинах. Ч. 2. Розділи 9—24 / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін.; за ред. Л.В. Глушка. — К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 584 с.
71. Клінічна настанова з діагностики, лікування та профілактики інфекцій сечової системи у жінок. Українська Асоціація Нефрологів. ДУ «Інститут нефрології НАМН України», 2017.
72. Коваленко В.М., Шуба Н.М., Борткевич О.П., Гарміш О.О., Проценко Г.О., Яцишин Р.І., Станіславчук М.А., Яременко О.Б. Ревматичні хвороби. Класифікація, стандарти діагностики та лікування. - К., Моріон, 2021 – 399 с.
73. Настанови з лікування гемофілії, 3-тє видання / А. Шривастава, Є. Сантагостіно, Е. Дугал та інші. Всесвітня федерація гемофілії, 2020 р.- 190 с. <https://www1.wfh.org/publications/files/pdf-1922.pdf>
74. Клінічна настанова, заснована на доказах «Гемофілія». Державний Експертний Центр Міністерства охорони здоров'я України, Всеукраїнське громадське об'єднання інвалідів «Всеукраїнське товариство гемофілії», 2016 (чинна). https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/kn_gemof.pdf
75. Клінічна лабораторна діагностика: підручник/Л.Є. Лаповець, Г.Б.Лебедь, О.О. Ястремська та ін. – Всеукраїнське спеціалізоване видавництво "Медицина". -2019.- 472 с.
76. Внутрішні хвороби: у 2 частинах. / За редакцією Глушко Л.В., Федоров С.В., Скрипник І.М. та ін. Частина 1. Розділ 5. – Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2022. – 680 с.
77. Гастроентерологія: підручник у 2-х томах / За редакцією Харченко Н.В., Бабака О.Я. 2-е видання, перероблене, доповнене. – Кіровоград, Поліум, 2017. – Том 2. – 432 с.
78. Захворювання органів травлення у сімейній медицині: навч. посіб. / Бабінець Л.С., Боровик І.О., Андріюк Л.В. – Київ, «Медицина», 2021. – 328 с.
79. Практичний посібник з внутрішньої медицини / За редакцією Пасечко Н.В. Частина 1. – Тернопіль, «Підручники і посібники», 2020. – 304 с.
80. Рекомендації Української Гастроентерологічної Асоціації лікарям первинної та вторинної ланки охорони здоров'я з профілактики та лікування НПЗП-індукованих гастропатій. Затверджено на з'їзді гастроентерологів України 28 вересня 2017 року, Київ. Анохіна Г.А., Бондаренко О.О., Дорофєєв А.Е., Матюха Л.Ф., Степанов Ю.М., Ткач С.М., Харченко Н.В., Яременко О.Б.
81. Серцево-судинні захворювання. Класифікація, стандарти діагностики та

лікування [Текст] / за ред. акад. В. М. Коваленка та ін. ; Всеукр. асоц. кардіологів України. - 5-те вид., перероб. і допов. - Київ : Моріон, 2021. - 319 с. : рис., табл. - 4000 прим. - ISBN 978-966-2066-80-7

82. Внутрішня медицина [Текст] : підруч. для студентів закл. вищ. мед. освіти III-IV рівня акредитації та лікарів післядиплом. освіти / В. І. Денесюк, О. В. Денесюк ; за ред. акад. НАМН України В. М. Коваленко. - 3-тє вид., перероб. і допов. - Київ : Моріон, 2019. - 959, [8] с. : табл., рис.

83. Сучасні класифікації та стандарти лікування розповсюджених захворювань внутрішніх органів. За редакцією проф. Мостового Ю.М. 2018 р. Вінниця.

84. Діагностика та лікування міокардиту. Рекомендації Всеукраїнської асоціації кардіологів України / В. М. Коваленко, О. Г. Несукай, С. В. Чернюк, А. С. Козлюк, Р. М. Кириченко // Український кардіологічний журнал. - 2021. - Т. 28, № 3. - С. 67-88. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukzh_2021_28_3_11

85. Воронков, Л. Рекомендації Асоціації кардіологів України з діагностики та лікування хронічної серцевої недостатності (2017). *Ukrainian Journal of Cardiology*, Vol 25, no 3, Aug. 2018, pp 11-59, <https://ucardioj.com.ua/index.php/UJC/article/view/39>.

86. Ехокардіографічне кількісне оцінювання камер серця у дорослих. Практичні рекомендації Асоціації серцево-судинних хірургів України та Українського товариства кардіологів / В. В. Лазоришинець, В. М. Коваленко, С. В. Поташев, С. В. Федьків, А. В. Руденко, Р. М. Вітовський, О. С. Сичов, С. А. Руденко, Ю. А. Іванів, О. А. Крикунов // Український журнал серцево-судинної хірургії. - 2020. № 4. С. 96-117.

87. Williams B., Mancia G., Spiering W. et al.; ESC Scientific Document Group (2018) 2018 ESC/ESH Guidelines for the management of arterial hypertension. *Eur. Heart J.*, 39(33): 3021–3104.

88. Коваленко В.Н., Несукай Е.Г. (2001) Некоронарогенные болезни сердца. *Практ. руководство*. -К.: «МОРИОН», 2001. - 480 с.

89. Основи законодавства про охорону здоров'я <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

90. Global Burden of Disease Study. Global health data exchange. Washington (DC): Institute for Health Metrics and Evaluation; 2016. Accessed April 24, 2021. <http://ghdx.healthdata.org/gbd-results-tool>

91. Data and resources: prevalence of mental health. In: Health topics. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2018. Accessed April 24, 2021.

<http://www.euro.who.int/en/health-topics/noncommunicable-diseases/mental-health/data-and-statistics>

92. Global Health Observatory data repository. Geneva: World Health Organization; 2017. Accessed October 28, 2021. <http://apps.who.int/gho/data/node.home>

93. Cohen A. Addressing comorbidity between mental disorders and major noncommunicable diseases. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2017. Accessed October 28, 2021.

<https://www.euro.who.int/en/publications/abstracts/addressing-comorbidity-between-mental-disorders-and-major-noncommunicable-diseases-2017>

94. World Health Organization. Global Tuberculosis Report 2019. WHO; 2019.
95. Doherty AM, Kelly J, McDonald C, O'Dwyer AM, Keane J, Cooney J. A review of the interplay between tuberculosis and mental health. *Gen Hosp Psychiatry*. 2013;35(4):398-406. doi:10.1016/j.genhosppsych.2013.03.018
96. Uthman OA, Magidson JF, Safren SA, Nachega JB. Depression and adherence to antiretroviral therapy in low-, middle- and high-income countries: a systematic review and meta-analysis. *Curr HIV/AIDS Rep*. 2014;11(3):291-307. doi: 10.1007/s11904-014-0220-1
97. International Advisory Group for the Revision of ICD-10 Mental and Behavioural Disorders. A conceptual framework for the revision of the ICD-10 classification of mental and behavioural disorders. *World Psychiatry*. 2011;10(2):86-92. doi: 10.1002/j.2051-5545.2011.tb00022.x
98. Reed GM, Mendonca Correia J, Esparza P, et al. The WPA-WHO Global Survey of Psychiatrists' Attitudes Towards Mental Disorders Classification. *World Psychiatry*. 2011;10(2):118-131. doi:10.1002/j.2051-5545.2011.tb00034.x
99. Clark LA, Cuthbert B, Lewis-Fernandez R, et al. Three Approaches to Understanding and Classifying Mental Disorder: ICD-11, DSM-5, and the National Institute of Mental Health's Research Domain Criteria (RDoC). *Psychol Sci Public Interest*. 2017;18(2):72-145. doi:10.1177/1529100617727266
100. Reed GM, First MB, Kogan CS, et al. Innovations and changes in the ICD-11 classification of mental, behavioural and neurodevelopmental disorders. *World Psychiatry*. 2019;18(1):3-19. doi:10.1002/wps.20611
101. First MB, Reed GM, Hyman SE, Saxena S. The development of the ICD-11 Clinical Descriptions and Diagnostic Guidelines for Mental and Behavioural Disorders. *World Psychiatry*. 2015;14(1):82-90. doi:10.1002/wps.20189
102. Parnas J, Sass LA, Zahavi D. Recent developments in philosophy of psychopathology. *Curr Opin Psychiatry*. 2008;21(6):578-584. doi: 10.1097/ycp.0b013e32830e4610
103. Potter NN. Recent developments in philosophy of mind and psychopathology. *Curr Opin Psychiatry*. 2010;23(6):542-545. doi:10.1097/YCO.0b013e32833d41ed15.
104. Reed GM, Drescher J, Krueger RB, et al. Disorders related to sexuality and gender identity in the ICD-11: revising the ICD-10 classification based on current scientific evidence, best clinical practices, and human rights considerations. *World Psychiatry*. 2016;15(3):205-221. doi:10.1002/wps.20354
105. Littlewood R. Psychiatry's Culture. *International Journal of Social Psychiatry*. 2016;42(4):245-268. doi: 10.1177/002076409604200402
106. Sadler J. Values in psychiatric diagnosis and classification. In: Fulford KW, Davies M, Gipps R, et al. *The Oxford handbook of philosophy and psychiatry*. Oxford University Press; 2013
107. American Psychiatric Association (2013). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (Fifth ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. pp. 525. ISBN 978-0-89042-555-8.
108. Kaplan & Sadock's *Synopsis Of Psychiatry*. Behavioral Sciences/Clinical Psychiatry; 11th ed. Wolters Kluwer. 2015
109. Schatzberg AF, DeBattista C. *Manual of Clinical Psychopharmacology*. 8th ed.

Washington DC: American Psychiatric Publishing Inc; 2015

110. Stahl SM. Essential Psychopharmacology. Neuroscientific basis and Practical Applications. 3rd edn. Cambridge, UK: Cambridge University Press; 2008

111. Stahl SM. Essential Psychopharmacology: The Prescriber's Guide. Cambridge, UK: Cambridge University Press; 2009

112. Дитяча психіатрія : підручник / Г. М. Кожина, В. Д. Мішиєв, В. І. Коростій [та ін.] ; за ред. : Г. М. Кожині, В. Д. Мішиєва. - К. : Медицина, 2014. - 375 с.

113. Психіатрія (під ред. В.М. Козідубової, В.М. Кузнецова, В.А. Вербенко, Л.М. Юр'євої, О.О. Фільца, І.О. Бабюка).- Харків: Оберіг, 2013. - 1164 с.

114. Психіатрія. Збірник тестових завдань. Навчально - методичний посібник. анд..., докт. Мед. наук Г.Я. Пилягіна, доцент, анд.. Мед. наук Т.О. Гончар, асистент, анд.. Мед. наук А.Г. Бондарчук, асистент О.В. Зубатюк, асистент Ю.Я. Челядин
<https://drive.google.com/file/d/0B5eFD4XXvyN8ekI4UI9BTVFaeU0/view>

115. Психіатрія і наркологія [Підручник] / В.Л. Гавенко, В.С Бітенський, В.А.Абрамов та інші.; за ред. В.Л. Гавенка, В.С Бітенського. – К.: Медицина, 2009. – 488 с.

116. Дитяча психіатрія [Підручник] / Г.М.Кожина, В.Д. Мішиєв, В.І.Коростій та інші.; за ред. Г.М.Кожині, В.Д. Мішиєва,. – К.: ВСВ «Медицина», 2014. – 376 с.

117. Наркологія [Підручник] / В.Л. Гавенко, Г.О.Самардакова, І.А.Григорова та інші.; за ред. В.Л. Гавенка, В.С Бітенського. – Х.: Регіон-інформ, 2003. – 244 с.

118. Довідник сімейного лікаря з питань психосоматики / Н.О.Марута, В.І.Коростій, Г.М.Кожина та інші. – К.: «Здоров'я», 2012. – 384 с.

119. Ургентна психіатрія (клініка, психодіагностика, терапія невідкладних станів). / Дзюб Г.К., Кузнецов В.М., Нестерчук Н.В. / К.,2010.-190 с.

120. Словник – довідник психіатричних термінів [Навчальний посібник] / Г.М.Кожина, Самардакова Г.О., Коростій В.І. та інші. - ФОП Шейніна Є.В., 2012. - 176 с.

121. Органічні психічні розлади внаслідок соматичних захворювань: когнітивні та емоційні порушення. /Г.М.Кожина Григорова І.А., Коростій В.І. та інші. - Харків: Раритети України, 2012. – 120 с.

122. Когнітивні та емоційні порушення внаслідок соматичних захворювань у осіб працездатного віку / Г.М.Кожина Григорова І.А., Коростій В.І. та інші. - Харків: Раритети України, 2011. - 80 с.

123. Основні органічні захворювання головного мозку. [Навчальний посібник] / Гавенко В.Л., Г.М.Кожина Коростій В.І. та інші. - Харків, НТУХП, 2008. – 228

124. Медична психологія : Підручник / Осокіна О.І., Путятін Г.Г., Івнев Б.Б. та ін.; під заг. ред. проф. О.І. Осокіної. – Краматорськ – Київ: Слов'янськ, 2021 – 204 с.

125. Психіатрія та наркологія: навч.-метод. посіб./ Скрипніков А.М., Животовська Л.В., боднар Л.А., Сонник Т.Г. 2-е вид., стер. К. : ВСВ «Медицина» , 2021. 224 с.

126. Психіатрія і наркологія : підручник / Гавенко В.Л., Бітенський В.С., Абрамов В.А. та ін.; за ред. Гавенко В.Л., Бітенського В.С. 3-є вид. К. : ВСВ «Медицина», 2020. 512 с.

127. Психіатрія та наркологія в загальній медичній практиці : навч. посіб. / Г.М.

Кожина, Н.О. Марута, Л.М. Юрєва та ін. К. : ВСВ «Медицина», 2019. 344 с.
128. Психіатрія і наркологія : підручник / І.І. Погорелов, О.Д. Манаєнкова. 2-е вид., випр. К. : ВСВ «Медицина», 2018. 320 с.

Інформаційні ресурси

https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/akusherstvo-i-ginekologiya/

https://ips.ligazakon.net/document/view/moz3345a?ed=2008_11_03

<http://www.aagu.com.ua/reports.php>

- www.medscape.com.

- www.aofoundation.org.

- http://pidruchniki.com/71486/meditsina/travmatologiya_ta_ortopediya.

<http://otp-journal.com.ua>

- http://www.gfmer.ch/Medical_journals/Orthopedics_traumatology.html90

Medscape Education Multispecialty <https://www.medscape.org>NCCN Guidelines

<https://www.nccn.org>

<https://unci.org.ua/standarty-diaagnostyky-ta-likuvannya/> (клінічні протоколи лікування Національний Інститут Раку)

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/23221588/>

<https://ips.ligazakon.net/document/MOZ23522>

<https://icd.who.int/en>

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0128282-07#Text>

<https://ginasthma.org/>

Фільц О.О. Кирилюк С.С., митрополит Димитрій (Рудюк). «Клінічне душпастирство: порадник з діагностики у психіатрії» для капеланів у закладах охорони здоров'я (ЗОЗ). <http://dx.doi.org/10.13140/RG.2.2.20022.11846> Accessed November 4, 2021.

Національна бібліотека імені В.І.Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>

Донецька обласна наукова медична бібліотека <http://donmb.dn.ua>

Наукове періодичне видання «Український Вісник Психоневрології» <http://uvnprn.com.ua/>